

PŘEDSTAVENÍ ZPRÁVY POVERTY WATCH 2025

20. 10. 2025

Představení zprávy

Emil Jíra
EAPN ČR, Aslido

Eliška Halaštová
**Charita Česká
republika**

Iva Kuchyňková
**Charita Česká
republika**

Současný stav chudoby v Česku

- Evropsky srovnatelnou **příjmovou chudobou trpí pětina obyvatel** (PAQ Research)
- 1,6 milionu lidí má **závažné problémy s bydlením**, přímo v bytové nouzi se nachází asi 161 tisíc lidí, z toho 62 tisíc dětí (Platforma pro sociální bydlení)
- **Materiálně důstojný život v Česku** vám zajistí hrubý příjem zhruba ve výši 45 až 53 tisíc měsíčně, minimální mzda přitom činí 20 800 a nezabavitelná částka pro jednotlivce 13 026 (Minimální důstojná mzda)
- **Reálné příjmy** při inflaci klesaly nejvíce chudším rodinám s dětmi (ČSÚ, PAQ Research)
- **Rozdíly šancí na úspěch ve vzdělávání** (měřené školními výsledky) dětí ze sociálně zvýhodněného a znevýhodněného prostředí byly při posledním testování (2022) největší za posledních deset let (PISA, ČŠI)
- Mezi lety 2023 a 2024 **přibylo 39 obcí ohrožených sociálním vyloučením** (Agentura pro sociální začleňování)

České strategie a plány proti chudobě

Dobrá praxe

- definování problému jako “sociální vyloučení”
- využívání dat
- participativní přístup (spolupráce aktérů i snahy o zapojování osob z cílových skupin)
- častější důraz na zjišťování skutečných dopadů opatření a aktivit

Doporučení

- plány udržitelného financování i z jiných než evropských zdrojů
- vytvářet smysluplné příležitosti pro participaci (i pro osoby z cílových skupin)
- vnitřní i veřejná kontrola plnění
- sledování skutečných dlouhodobých dopadů
- citlivá komunikace podporující solidaritu namísto stigmatizace

Příklad dobré praxe

spolupráce města Ostrava s obyvateli sociálně vyloučených lokalit za pomoci komunitní práce

„Než zástupce komunity přichází v doprovodu komunitního pracovníka na setkání multidisciplinárního týmu, zkoušíme si předem reagovat na modelové situace. Učíme se nemít v argumentaci emoce, říkat věci narovinu, aby zástupci předali potřebné informace příslušným úředníkům daných úřadů a věci se opravdu měnily - nejen pro jednotlivce, ale pro celou komunitu.“

vedoucí komunitní práce Růžena Mužíková
(Dunková) z Charity ostravsko-opavské

Naše doporučení pro snižování chudoby a sociálního vyloučení

1. DOSTUPNÉ BYDLENÍ - rozšíření cílových skupin zákona o podpoře bydlení (zrušením příjmového testu a použitím původně navrženého 6. příjmového decilu při hodnocení potřebnosti zprostředkování bytu kromě doložení bytové nouze), prodloužení maximální doby asistence v bydlení ze dvou na tři roky

Naše doporučení pro snižování chudoby a sociálního vyloučení

2. FUNKČNÍ DÁVKOVÝ SYSTÉM –
realistické nastavení normativů
(ideálně pomocí cenové mapy),
zohlednění insolvenčních či
exekučních srážek při výpočtu dávek,
dostatečná podpora i pro osoby,
které aktuálně nespádají do skupiny
ohrožených, snížení represivity
systému (jejímž příkladem je
odebírání „složky dítě“ při neplnění
školní docházky)

Naše doporučení pro snižování chudoby a sociálního vyloučení

3. DOSTATEČNÉ PŘÍJMY - zvyšování minimální mzdy, aby se dala označit za důstojnou, zvýšení nezabavitelné částky a další usnadňování oddlužování, podpora návratu pracujících do legální ekonomiky, změny danění směrem ke spravedlivějšímu a efektivnějšímu systému na základě doporučení odborníků

4. DOSTUPNÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE PRO VŠECHNY SKUPINY - rozvoj street medicíny pro zajištění dostupné a důstojné zdravotní péče pro osoby bez domova (zapracování street medicíny do legislativy a zvýšení počtu nízkoprahových ambulancí), zvyšování kapacit odborníků na duševní zdraví pro všechny cílové skupiny

Další mluvčí

Martin Máša
IQ Roma servis

**Pavla
Aschermannová**
Rubikon

Jan Černý
Člověk v tísni

**Martina
Zikmundová**
Česká asociace
streetwork